

HOME mag

ΤΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ ΤΗΣ ATHENS VOICE ΓΙΑ ΤΟ ΣΠΙΤΙ

VINTAGE MODERN

Το χθες σχεδιάζει το αύριο

ΔΙΟΝΥΣΗΣ ΣΟΤΟΒΙΚΗΣ
WORKSHOP

KINA

Τα 9 θαύματα της σύγχρονης
αρχιτεκτονικής

V FOR VERANDA

Η Μανίνα Ζουμπουλάκη
αγοράζει ζαρντιέρες

ΑΦΙΕΡΩΜΑ

ΚΑΛΟΚΑΙΡΙ 2008

ΕΠΙΠΛΑ ΓΙΑ ΚΗΠΟΥΣ / ΒΕΡΑΝΤΕΣ / ΠΙΣΙΝΕΣ

ιονύσης Στοτοβίκης

ΑΝΑΖΗΤΩΝΤΑΣ ΤΗΝ ΟΥΣΙΑ

... μια πρωτότυπη πολυκατοικία στο Παγκράτι – την τελευταία δημιουργία τους – και μια στενή συνεργασία με την περίφημη Droog Design, η ομάδα αρχιτεκτόνων και designers του “Workshop”, με την ηγετική κεφαλή τον Διονύση Στοτοβίκη, δίνει καθαρό και δυνατό αισθητικό στίγμα.

Του ΓΙΑΝΝΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗ

“Workshop” ιδρύθηκε πριν δύο χρόνια, με στόχο την έρευνα στο κοινό πεδίο της αρχιτεκτονικής με το design και τις εικαστικές τέχνες. «Είχα κληρονομήσει την κατασκευή από τον πατέρα μου και την οικογένειά μου, που ήταν κατασκευαστές. Ένα όμως με ενδιέφερε το δημιουργικό κομμάτι του ευρύτερου αυτό χώρου» λέει ο ιδρυτής του Διονύσης Στοτοβίκης, που σπούδασε αρχιτεκτονική στην Architectural Association στο Λονδίνο, λαδώνοντας σε μια σχολή που θεωρείται από τις πιο προοδευτικές παγκοσμίως. «Εμείνα 6 χρόνια στο Λονδίνο και νομίζω ότι πήρα πάρα πολλά μαθήματα, που δεν ήταν τόσο γνώσεις, όσο ένας

τρόπος να σκέφτεσαι, τρόπος να αναλύεις και να εκφράζεις αυτό που έχεις μέσα σου. Και αυτό ήταν το πιο σημαντικό».

Τι τον προσδιορίζει αυτό τον τρόπο σκέψης;

Νομίζω αυτό που πρέπει να προσδιορίζει κάθε άνθρωπο. Η έρευνα για το τι είμαστε ο καθένας, τι θέλουμε να πούμε και τι θέλουμε να εκφράσουμε σ' αυτό τον κόσμο.

Ο ρόλος του αρχιτέκτονα είναι πιο πολύ το να καταρρίπτει στερεότυπα ή να διαχειρίζεται με νέους και ευφάνταστους τρόπους;

Σίγουρα είναι να αναδιαμορφώνει ή να δημιουργεί καινούργια πρότυπα. Άλλωστε, για μια

ουσιαστική επαγγελματική επιτυχία δεν φτάνει το να διαχειρίζεσαι σωστά τα στερεότυπα. Χρειάζεται όραμα. Όταν μένεις προσκολλημένος στις φόρμες, γίνεσαι δέσμιος μιας μετριότητας – έχεις όρια από τα οποία δεν μπορείς να ξεφύγεις. Μπορεί να είσαι καλός μέσα σ' αυτά τα όρια, αλλά για να είσαι πραγματικά επιτυχημένος πρέπει να τα ξεπερνάς – για την ακρίβεια να ξεπερνάς και τα προσωπικά σου όρια.

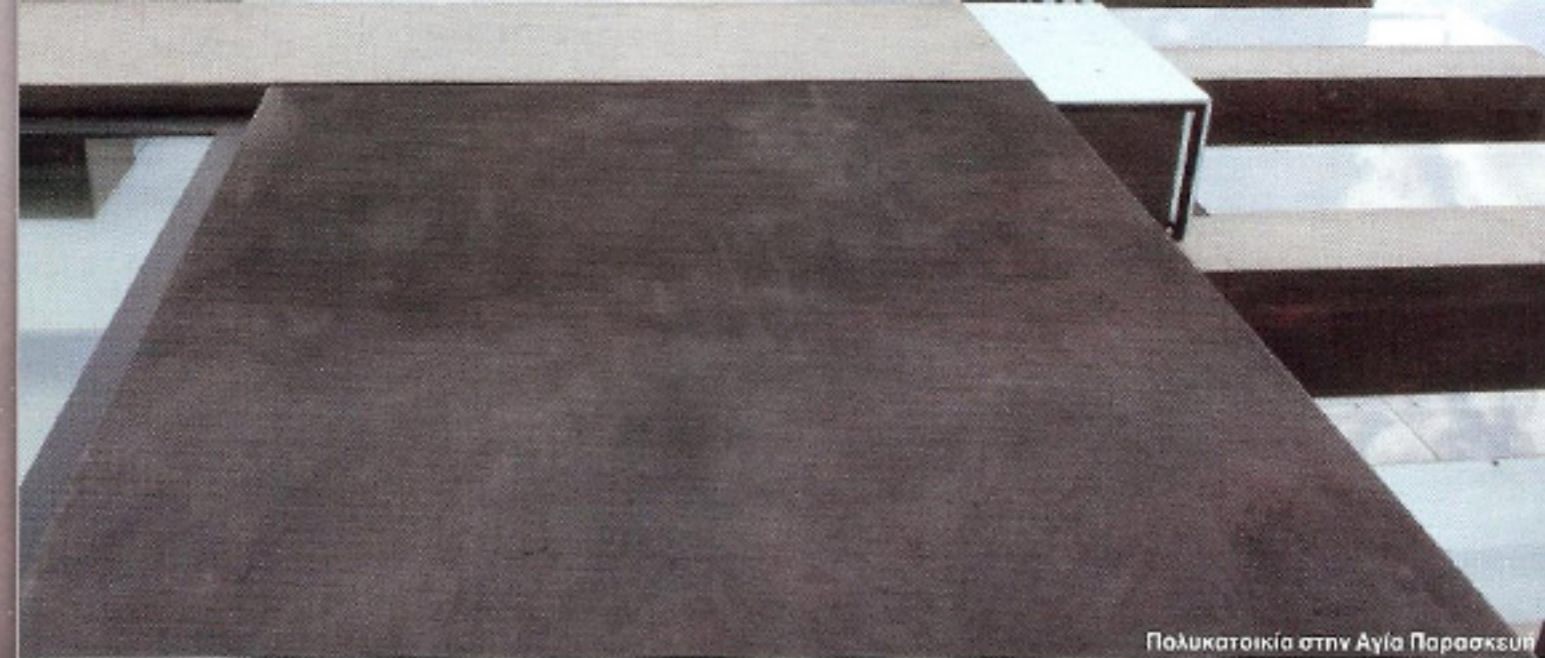
Έχετε οριοθετήσει τις αρχές που ακολουθείτε;

Τις οριοθετούμε. Αυτή είναι η δουλειά μας. Πάμε ψάχνοντας, είμαστε σε συνεχή αναζήτηση. Πάντως, το πρώτο πράγμα που μας ενδιαφέρει είναι

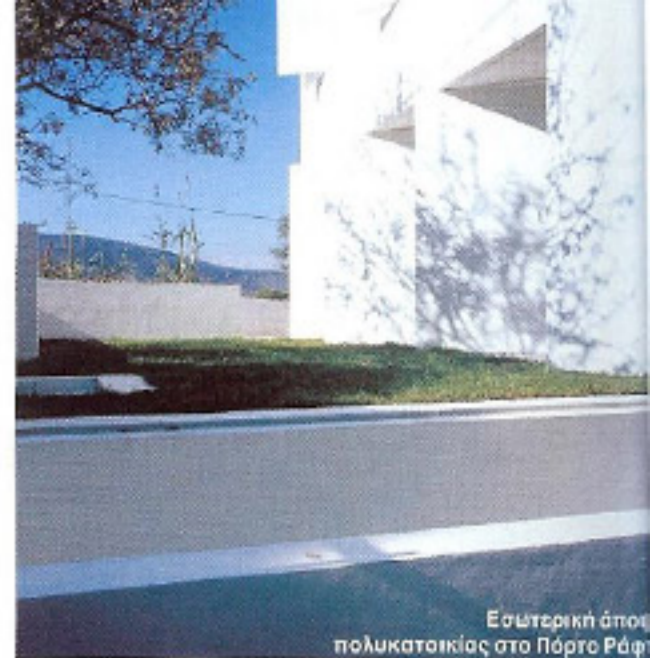
... πολυκατοικία στο Παγκράτι, η τελευταία δημιουργία τους, επιχειρεί ένα διάλογο με το περιβάλλον

Εσωτερική διαμόρφωση διαμερισμάτων στην πολυκατοικία στο Παγκράτι

Πολυκατοικία στην Αγία Παρασκευή

Εσωτερική άποψη πολυκατοικίας στο Παγκράτι

το πώς βιώνουμε το χώρο – τα συναισθήματα και τις σκέψεις μας μέσα σ' αυτόν. Επίσης, διερευνούμε το αν οι κινήσεις μας μέσα σ' αυτόν είναι προϊόν μιας συνήθειας ή προϊόν απόλαυσης και επιλογής. Ο χώρος οφείλει να μας ερεθίζει και να μας προάγει. Κάθε μέρα που πίνουμε τον καφέ μας, να μην είναι ίδια με την προηγούμενη. Καμιά στιγμή να μην είναι ίδια με την προηγούμενη.

Η τελευταία πολυκατοικία σας στο Παγκράτι και η προηγούμενη στην Αγία Παρασκευή ξεχωρίζουν για την αισθητική και την πρωτοτυπία τους σε σχέση με το περιβάλλον τους. Αυτός ήταν ο στόχος σας;

Θέλαμε να κάνουμε κάτι που θα γεννά έναν ουσιαστικό διάλογο με την περιοχή. Η καλή αρχιτεκτονική αποκτά έννοια όταν επηρεάζει τον περίγυρό της. Αυτό προσπαθούμε. Η επιτυχημένη αρχιτεκτονική είναι αυτή που απευθύνεται στην κοινωνία. Η αρχιτεκτονική που αντιμετωπίζει τα πραγματικά σκληρά δεδομένα για να προτείνει ένα καινούργιο τρόπο κι όχι η αρχιτεκτονική που παράγει πόδηση σχεδιάζοντας ένα ωραίο σπιτάκι μέσα στο δάσος – παρά το ότι κι αυτό είναι πολύ ενδιαφέρον. Μας ενδιαφέρει η αρχιτεκτονική που μπορεί να αποδώσει αυτό που έχει να πει, όσο δύσκολες κι αν είναι οι συνθήκες. Κι όσο πιο δύσκολες είναι, τόσο πιο ενδιαφέρον είναι το αποτέλεσμα που προκύπτει.

Σ' αυτά τα πρότζεκτ αναλάβατε και την εσωτερική διαμόρφωση των χώρων;

Εξωτερική άποψη των γραφείων του "Workshop"

Σε μερικές περιπτώσεις ναι. Προσπαθούμε πάντα να το κάνουμε. Αλλά δεν είναι ακόμα κάτι που ζήτούν πάντα οι αγοραστές.

Γιατί ο κόσμος εμπιστεύεται τους αρχιτέκτονες για να του σχεδιάσουν το σπίτι και όχι και τη εσωτερική του διακόσμηση;

Νομίζω ότι δεν είναι εύκολο ο κόσμος να ξεπεράσει τα ταμπού που έχει και να οδηγηθεί σε έναν άλλον τρόπο ζωής.

Ποια ταμπού θα θέλατε να καταρρίψετε πρώτα;

Θα έλεγα αυτή τη φοβία που υπάρχει απέναντι στην αρχιτεκτονική και τις διάφορες προκαταλήψεις σχετικά με το πώς θα έπρεπε να λειτουργούν τα πράγματα. Επίσης, τη συνήθεια, το ότι έτσι έμαθα να ζω κάτι και αδιαφορώ να ψάξω κάτι άλλο – το ότι βολεύομαι έτσι. Ενώ αυτό που έχει σημασία είναι να ζούμε νέα δεδομένα, νέα πράγματα, νέες εμπειρίες – δηλαδή, απλά να ζούμε πραγματικά. Στο "Workshop" προτείνετε διάφορα έπιπλα και αντικείμενα που δεν είναι συμβατικά. Αυτό βρίσκει την ανταπόκριση που θα θέλατε;

Έχουμε μια πολύ θετική ανταπόκριση, αλλά το θέμα δεν είναι αν αυτός που θα μας προσεγγίσει θα εξοπλιστεί τελικά από μας. Το ζητούμενο είναι να περάσουμε μια φιλοσοφία, να προτείνουμε έναν νέο τρόπο να δει κανείς τη ζωή και τα δεδομένα ως μία ενότητα. Να αντιληφθεί πως όλα πρέπει να συνεισφέρουν και να δημιουργούν μια δυναμική. Η αρχιτεκτονική δεν είναι μόνο μπετά και τούβλα

Αυτά είναι το μέσο, δεν είναι η ουσία της. Το έργο του "Workshop" είναι να διερευνά και να προτείνει νέες ιδέες. Σε αυτή την κατεύθυνση είναι σημαντική η συνεισφορά της Κίρκης Μαριολοπούλου, μιας νέας αρχιτεκτόνισσας με πολλά οράματα.

Παρ' όλ' αυτά η συνεργασία σας με την Droog Design δίνει ένα στίγμα του πώς πιστεύετε ότι θα έπρεπε να λειτουργεί η αρχιτεκτονική και το στίγμα νομίζω ότι είναι ο ριζικός ανασχεδιασμός των πάντων στην καθημερινότητα. Πιστεύετε πραγματικά ότι ο Έλληνας το αντέχει κάτι τέτοιο;

Ναι, είμαι πάρα πολύ αισιόδοξος ως προς αυτό. Δεν είναι εύκολο να αλλάξεις ριζικά τα δεδομένα, αλλά υπάρχουν άνθρωποι που αυτό τους ενδιαφέρει και νομίζω πως συνεχώς αυξάνονται. Η Droog Design είναι πράγματι πολύ κοντά σε αυτό που θέλουμε κι εμείς. Με κάθε έργο τους προσπαθούν να θέσουν μια ερώτηση και ταυτόχρονα να της δώσουν μια απάντηση – η αναζητήσιμότητά τους δεν είναι μόνο αισθητικής φύσεως. Η συνεργασία μας μαζί τους εκτείνεται πέρα από το να διαθέτουμε τα προϊόντα τους. Μέσα στους στόχους είναι να τους παρουσιάσουμε σχέδια Ελλήνων designers, για να αναλάβουν εκείνοι την παραγωγή τους. Είναι μια καινούργια τακτική της εταιρείας τους, που ουσιαστικά ξεκίνησε με τη δική μας συνεργασία μαζί τους και πρόκειται

να επεκταθεί προκειμένου να αντλούν ιδέες και από πιο περιφερειακά κέντρα, δηλαδή από χώρες σαν τη δική μας.

Τι σας αρέσει πιο πολύ στην Αθήνα;

Οι μεσοτοιχίες. Και η έννοια του χώρου ανάμεσα σε κτίρια. Αυτές οι τεράστιες τυφλές όψεις που υπάρχουν στα κτίρια και τα «περάσματα» ανάμεσά τους. Η τρομερή λιτότητα του ενός μονοκόμματος τυφλού τοίχου. Είναι μια εικόνα που δεν μπορείς να βρεις αλλού στη σύγχρονη αρχιτεκτονική. Επίσης μου αρέσουν οι πίσω όψεις των πολυκατοικιών, στις οποίες διαβάζεις τις συνήθειες των ανθρώπων. Είναι κάτι που έχει μια αλήθεια και μια ζωή.

Και τα δύο είναι στοιχεία της αρχιτεκτονικής της πόλης, που μοιάζουν κάπως σαν να τα ξεχάσαμε κι όμως αυτά να βρήκαν μόνα τους τη θέση τους. Νομίζω πως πρέπει να βρούμε έναν τρόπο να το εκμεταλλευτούμε αυτό και να το ενσωματώσουμε μέσα στην πόλη, να καταλάβουμε τη σημασία του. **Βέβαια η πολυκατοικία σας στο Παγκράτι είναι σα να μη θέλει να δει κανιά μεσοτοιχία γύρω της. Είχα την αίσθηση ότι κοιτάζει εντός της.**

Όχι, δεν ισχύει αυτό. Ίσα-ίσα που δημιουργεί ένα κενό χώρο προς το δρόμο, ώστε να αναπτύσσεται εκεί, όσο περισσότερο γίνεται, η έννοια της επικοινωνίας με το περιβάλλον. Ένα άλλο στοιχείο που

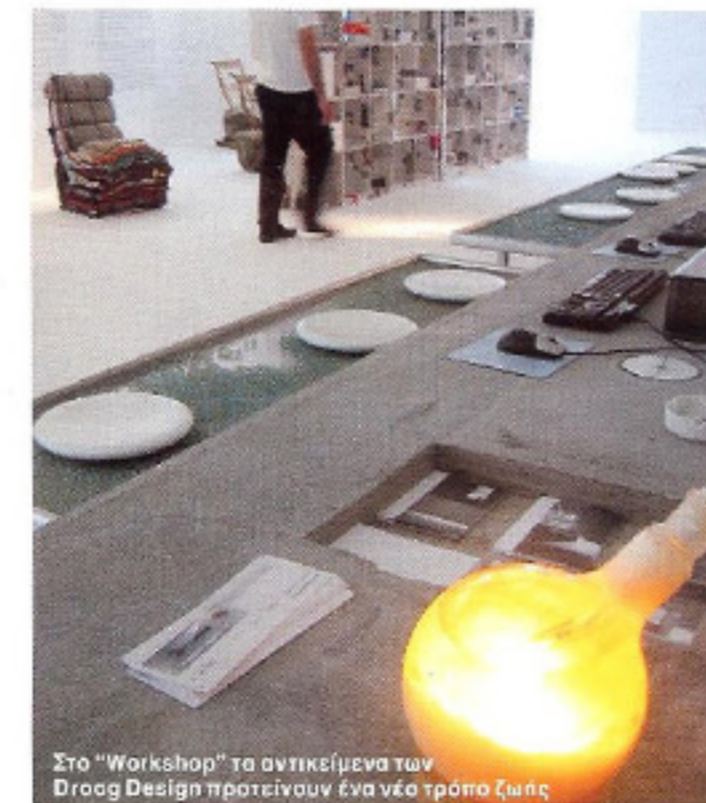
δείχνει πόσο μας ενδιαφέρει αυτό, είναι τα κάτοπτα στα μπαλκόνια. Δημιουργούν ένα είδος οριζών. Μπορεί να μεταφέρει – να προβάλλει – κανείς με αυτές λέξεις (π.χ. μια καλημέρα) ή σύμβολα στο σπίτι του γείτονά του. Είναι ένα στοιχείο διάδρασης, άρα ουσιαστικό από άλλα μορφολογικά στοιχεία – ένα εργαλείο επικοινωνίας.

Υπάρχουν κομμάτια στην πόλη που να σας αρέσουν πάρα πολύ;

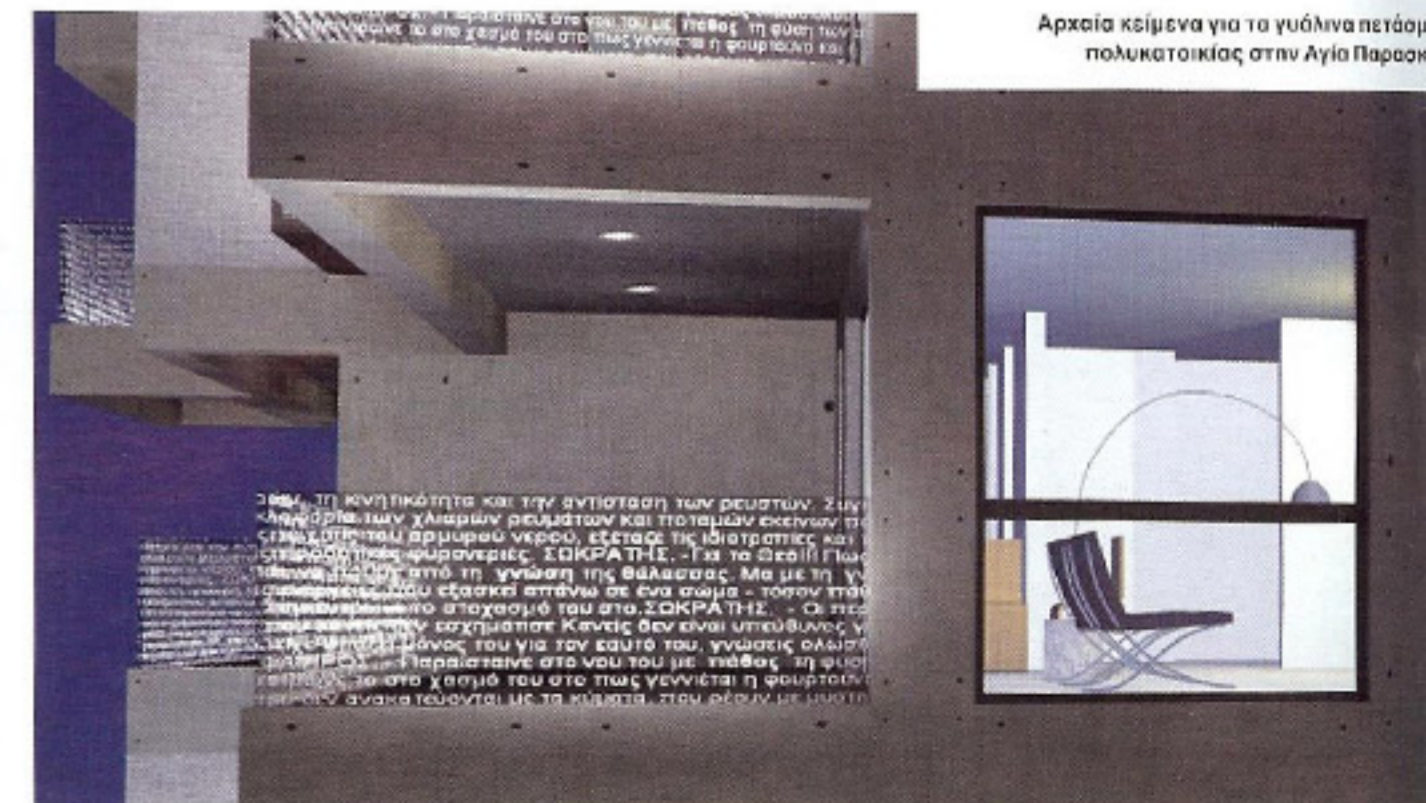
Πιστεύω πως η Αθήνα είναι μια πάρα πολύ ενδιαφέρουσα πόλη, όσο και να τη λένε άσχημη. Είναι μια πόλη ζωντανή, που αλλάζει. Μου αρέσει το χάος της, γιατί ταυτόχρονα είναι μια ελευθερία. Σοφά δημιουργεί προβλήματα στη διαβίωση, αλλά δεν είναι μονότονη πόλη και αυτό είναι ενδιαφέρον. Δίνει επίσης την ελπίδα πως μπορεί να αλλάξει προς πολλές κατευθύνσεις, ενώ συνήθως οι πόλεις αλλάζουν μόνο προς μία.

Ας κλείσουμε με μια ευχή για την αρχιτεκτονική.

Να πάψουμε οι Έλληνες αρχιτέκτονες να γκρινιάζουμε ο ένας για τον άλλο. Είμαστε πολύ ικανοί πειραματικοί από τη φύση μας, κι αν το αφήσουμε αυτό να εξελιχθεί, το μέλλον θα είναι πολύ θετικό για όλο το χώρο.

Στο "Workshop" τα αντικείμενα των Droog Design προτείνουν ένα νέο τρόπο ζωής

Αρχαία κείμενα για τα γυθία πετάει η πολυκατοικία στην Αγία Παρασκευή